

„Świat dorosłych a świat dzieci, czyli system wartości”. Lekcja podsumowująca.

SCENARIUSZ LEKCJI

Scenariusz opracowany w ramach projektu „Przygody Przedsiębiorczego Dzeka” na podstawie książki **„Bankructwo małego Dzeka” Janusza Korczaka**, która w Roku Edukacji Ekonomicznej 2024, ustanowionym przez Senat RP, została wpisana na listę lektur w klasach 4-8 szkoły podstawowej

LEKCJA PRZEZNACZONA DLA: Uczennice/Uczniowie klas 4-6 szkoły podstawowej.

CZAS TRWANIA: 45 minut.

PRZEDMIOT: Język polski.

CELE KSZTAŁCENIA: Uczeń:

- omawia elementy świata przedstawionego,
- wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy,
- określa tematykę oraz problematykę utworu,

- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach oraz określa wartości ważne dla bohatera,
- uczestniczy w rozmowie na zadany temat.

METODY KSZTAŁCENIA: Praca z tekstem, pogadanka, metoda zajęć praktycznych.

FORMY PRACY: Indywidualna, zbiorowa.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Tekst lektury.

WYPOSAŻENIE TECHNICZNE: Komputer z dostępem do Internetu, ekran multimedialny, tablica do pisania/flipchart.

- ETAPY LEKCJI:**
1. Podział bohaterów na dorosłych i dzieci.
 2. Dorośli a dzieci – różnice.
 3. Wspólny wniosek nt. wzajemnych relacji.
 4. Krótkie przypomnienie omówionych do tej pory tematów związanych z lekturą.
 5. Podsumowanie – krzyżówka.

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEBIEGU LEKCJI

1. **Nauczyciel przypomina, że w czasie pierwszej lekcji związanej ze światem przedstawionym, bohaterów podzieliliśmy na tytułowego, głównych i bohaterów pobocznych. (5 min.)**
 - a) Jaki może, według was, być też inny podział.
 - b) Wspólny wniosek, że może być również podział na dorosłych i dzieci.
 - c) Do dorosłych zaliczymy: rodziców Dżeka, pana Tafta, nauczycielkę, osoby pracujące w sklepach i hurtowniach.
 - d) Do dzieci zaliczymy: Dżeka, kolegów i koleżanki Dżeka z klasy.

2. Czy dorośli i dzieci różnią się od siebie? Jakie są cechy bohaterów? Jakie wydarzenia o tym świadczą? Zapis np. w tabeli. (20 min.)

Dorośli	Dzieci
<ul style="list-style-type: none"> - bardziej doświadczeni (pan Taft, który był doświadczonym kupcem, udzielał cennych rad dotyczących kupna-sprzedaży), - dojrzałsi (starsi, mający więcej doświadczenia), - doradzają dzieciom, jak postępować w trudnych sytuacjach (np. pan Taft doradzał Dżekowi przy kupnie książek do biblioteki jak postępować ze sprzedającym, że warto przy kupowaniu być miłym i spokojnym; ojciec Dżeka, wiedząc, że syn chce być kupcem, powiedział: „Widzę, mój Dżeku, że rzemieślnikiem nie będziesz. To nie szkodzi. Bo ja od najmłodszych lat sprzedawałem jedno tylko: pracę. Co moje ręce zrobiły, inni już sprzedawali. Kupować też mało kupuję, więc się na tym nie znam. A ty chcesz, zostać sobie kupcem. Ale musisz dobrze się uczyć. Nauka do wszystkiego potrzebna” - odnoszą się do dzieci z szacunkiem (wszyscy dorośli bohaterowie z szacunkiem odnoszą się do dzieci, nie krzyczą, nie krytykują, udzielają cennych rad), - lubią pomagać dzieciom (np. nauczycielka zakłada bibliotekę, ale jej funkcjonowanie powierza dzieciom, które pod jej czujnym okiem prowadzą wypożyczanie książek i dbanie o nie; pan Taft nieustannie udziela Dżekowi rad dotyczących kupna-sprzedaży i robi to bezinteresownie), - pracują (wszyscy dorośli bohaterowie - ojcowie - pracują, a matki poświęcają swój czas na prowadzenie domu i wychowanie dzieci) itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - są kreatywne (np. Fil nieświadomie zrobił Dżekowi reklamę, kiedy ten przyniósł zakupione książki do biblioteki), - słuchają rad dorosłych (Dżek słucha rad pana Tafta i nauczycielki odnośnie funkcjonowania biblioteki i kooperatywy), - mają swoje pomysły, (np. pomysł Dżeka na zrobienie laurek na Boże Narodzenie, który spotkał się z bardzo pozytywnym odzewem ze strony dzieci), - są ciekawe świata (np. Dżek szukał w budziku kogucika), - odnoszą się do dorosłych z szacunkiem (dzieci znają zasady dobrego wychowania i odnoszą się do dorosłych z należnym im szacunkiem, słuchają poleceń, nie buntują się; zdarzają się pewne odstępstwa, np. zachowania Fila, który czasami zachowuje się w klasie niewłaściwie, ale szybko reaguje na uwagi nauczycielki i poprawia swoje postępowanie), - naśladują dorosłych (Dżek chce być w przyszłości kupcem i naśladuje pana Tafta), - podejmują działania - jak dorośli (założenie biblioteczki, sklepiku).

3. Wniosek (10 min.), np.:

W relacjach między dorosłymi a dziećmi panuje przyjazna atmosfera. Wszyscy nawzajem szanują się. Dzieci uczą się, korzystając z dobrych rad dorosłych, a przy tym czują się bezpiecznie. Dziecięcy bohaterowie mają poczucie własnej wartości, czują się kochani i godnie traktowani. A to wszystko sprzyja rozwojowi dziecka, jego kreatywności i dobremu startowi w dorosłość.

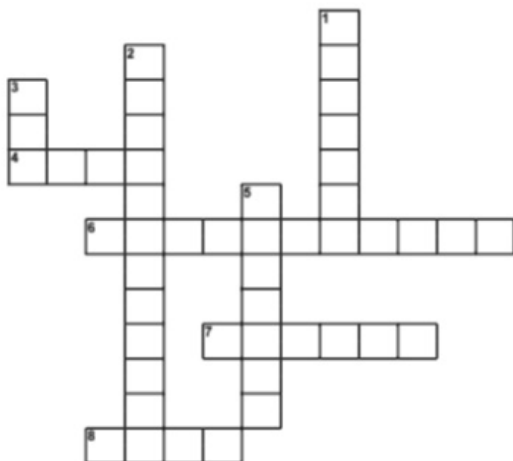
4. Przypomnienie przez nauczyciela omówionych wcześniej tematów – kwintesencja całości. (5 min.)

- a) określaliśmy świat przedstawiony;
- b) pracowaliśmy z cytatami i odnajdywaliśmy je w tekście lektury;
- c) reklamowaliśmy książkę, tworząc lapbooka;
- d) „bawiliśmy się” w językoznawców;
- e) dzisiaj mówiliśmy o wzajemnych relacjach między dorosłymi a dziećmi, które sprzyjają na pewno właściwemu rozwojowi każdego młodego człowieka).

5. Krzyżówka (np. wykonana w <https://www.krzyzowki.edu.pl/generator.php>) na podsumowanie (zał. 1). (5 min.)

- a) Kto z dorosłych nie pracował zawodowo w domu Dżeka? (mama)
- b) Imię Korczaka (Janusz)
- c) Wyraz przeciwstawny do wyrazy duży (mały)
- d) Znacznik języka (językoznawca)
- e) W nim czujemy się najlepiej (dom)
- f) Inaczej utwór, lektura (książka)
- g) Co założył w szkole tytułowy bohater lektury? (kooperatywa)
- h) Co jest dźwignią handlu? (reklama)

Poziomo:

4. Wyraz przeciwstawny do wyrazu duży
6. Co założył w szkole tytułowy bohater lektury?
7. Imię Korczaka
8. Kto z dorosłych nie pracował zawodowo w domu Dżeka?

Pionowo:

1. Inaczej utwór, lektura
2. Znacznik języka
3. W nim czujemy się najlepiej
5. Co jest dźwignią handlu?

